

nogen anden Vej at gaae end den at foreslaae Nedsættelsen af en parlamentarisk Commission i Henhold til Grundlovens § 46, saaledes som stæet er. Jeg kan nu vistnok, mine Herrer, meget godt forstaae, at Mangfoldige ville blive stræmmede ved dette Ord: „parlamentarisk Commission“; jeg kan meget godt forstaae, at Mangfoldige i dette Thing ville vende sig bort fra Forslaget, netop fordi det indeholder noget hidtil Ukjendt og Usædvanligt; thi det vide vi jo, at Alt, hvad der er ukjendt og fremmedt, og hvis Conseqventer man ikke strax kan oversæe, vækker en vis Sky og Ubillie ved første Dietast. Men jeg maa dog tillade mig paa den anden Side at minde Dem om, at ligesom flige Commissioner allerede tidligere have været bragte i Forslag, og ligesom flige Commissioner i det Land, hvorfra vi have modtaget dem, nemlig i England, betragtes som et gængse, populairt og constitutionelt Middel til at fremme Reformen og bringe nyttige Foranstaltninger paa Bane, saaledes var det ingenlunde blindt- hen eller uden en nøie Overveielse, at Regjeringen i 1848 og 1849 foreslog, og den grundlovgivende Rigsforsamling vedtog den Paragraph, som den nuværende Grundlov har som § 46, og som var § 42 i den tidligere Grundlov, den Paragraph, der hjemler flige Commissioner, og som vel at mærke, uagtet de mange Forandringer, som ellers ere stæete i Grundloven, dog har holdt sig uforandret siden hiin Tid. I det Udvalg, som Rigsforsamlingen nedsatte for at prøve Grundlovsforslaget, var der ingen Meningsforskjel om disse Commissioners Hensigtsmæssighed; tværtimod, Forslaget kom eenstemmig ind i Salen, og da der reiste sig Modstand fra et enkelt høit anseet Medlems, nemlig Orstedes Side, udtalte Udvalgets noksom bekendte Ordfører, at han ansaae flige Commissioner for at være et nyttigt og brugbart constitutionelt Middel i Thingenes Haand. Han tilspøiede — jeg skal med den ærede Formands Tilladelse oplæse det — derpaa: „Jeg maa ansee det for rigtigt, at Grundloven hjemler Thingene en saadan Myndighed, ikke væsentligt for at give dem en Magt ihænde, men meget mere for at paalægge Thingene et betydeligt Ansvar, for at de ad den rette Vej og paa den rette praktiske

Maade kunde forberede et Lovforslag eller administrative Foranstaltninger, som de agte at foreslaae Kronen, for at Thingene paa en sand og indtrængende Maade kunne komme til at sætte sig ind i de vigtige Forhold, af hvis heldige Ordning Statens Vel betinges, i Mod sætning til den tomme og declamatoriske Forhandlingsmaade, der ellers let gjør sig gjældende, naar man ikke erkjender, at den første Betingelse for den, der bringer en Sag paa Bane, er ikke at blive staaende ved tomme Phraser og overlade til Comiteen eller Ministeriet at gjøre det, som han kom frem med, brugbart, hvorimod det maa fordres, at den, der bringer en Sag paa Bane, skal tilveiebringe et saadant Stof, at det kan sees, at Sagen kan føres igjennem, ikke blot i Sndbildning, men ogsaa praktisk. Men et saadant Stof vil sjældent en enkelt Mand kunne tilveiebringe; selv om man forudsætter den største Beredvilighed fra de offentlige Autoriteters Side, vil den enkelte Mand ikke ved egne Kræfter kunne fyldestgjøre de Forbringere, der stilles til den Mand, der vil reise et saadant Spørgsmaal i Folkerepresentationen paa den rette Maade. Saadant forberedes bedst gjennem parlamentariske Commissioner, om jeg maa bruge dette Udtryk, og man kan vist ikke drage i Tvivl, at saadanne Commissioner ville iagttage de rette Grændser ved Brugen af den Myndighed, som Loven tilstiger.“ Jeg nævnte, at Orsted reiste nogen Modstand, og han fandt i saa Henseende Tilslutning hos et Par enkelte Medlemmer, der imidlertid ikke drog selve Sagen i dens Almindelighed i Tvivl, men kun havde Betænk- ligheder ved Enkeltheder i den Maade, hvorpaa Forholdet var foreslaaet ordnet. Jeg tror dermed at have esterviist, at man i den grundlovgivende Rigsforsamling — og det er den eneste Leilighed, ved hvilken Spørgsmaalet i sin Almindelighed hidtil hos os er blevet for- handlet — saa godt som fra alle Sider var enig om at erkjende, at flige Commissioner kunde være nyttige og brugbare constitutionelle Midler, men at man paa den anden Side selvsølgelig forudsatte, at man ikke ledfindigt, eller uden at der var virkelig vægtig Anledning dertil, vilde sætte et saadant Maskineri i Bevægelse. Hvis nu altsaa det er saa, bliver